

IMPLICACIONS DE LA NOVA LLEI DE LLIBERTAT EDUCATIVA

Amb motiu de la recentment aprovada [Llei 1/2024, de 27 de juny, de la Generalitat, per la qual es regula la llibertat educativa](#), les famílies estan convocades a una consulta per a triar quin programa lingüístic (castellà o valencià) volen que es duga a terme als centres educatius dels seus fills i filles. Aquesta consulta estava prevista, en un principi, per a la darrereria de novembre, però, finalment, ateses les circumstàncies provocades per la DANA, Conselleria d'Educació ha anunciat que, previsiblement, tindrà lloc després de Nadal.

Per poder procedir amb la votació, abans és fonamental saber en què consisteix aquesta Llei i quines són les seues implicacions, tant pedagògiques, com organitzatives i lingüístiques. Així doncs, aquest dossier explica, en primer lloc, part del contingut de la legislació (centrat, principalment, en la part de la legislació que afecta les famílies i els xiquets i xiquetes). En segon lloc, explica quines són les preocupacions que genera la Llei i les consideracions per les quals caldria oposar-se a la celebració de la consulta i a l'aplicació de la Llei. Finalment, tenint en compte que previsiblement la consulta se celebrarà igualment, explica els motius pels quals és important triar el valencià com a llengua base de l'ensenyament dels xiquets i les xiquetes.

Cal tenir en compte, però, que aquest dossier només tracta què és el que preveu la Llei per a les etapes d'infantil, primària i ESO; no es tracta la qüestió referent als batxillerats i cicles formatius, atès que la Llei no és massa clara sobre això i hi ha més dubtes que certeses.

Per a poder explicar la Llei i els canvis que suposarà respecte a la situació que tenim ara, explicarem breument quina és la llei actual i els programes lingüístics vigents en la majoria d'escoles i instituts de Vila-real.

Fins ara, cada centre elaborava un programa lingüístic comú per a tota l'escola, comptant amb la col·laboració de tota la comunitat educativa, ja que els representants de les famílies i del professorat eren els encarregats d'aprovar el programa lingüístic al consell escolar. En aquests programes lingüístics es preveia que tot l'alumnat poguera rebre ensenyament en valencià, castellà i anglés, amb la finalitat que, en acabar l'escolarització, tot l'alumnat poguera ser competent oralment i per escrit en les dues llengües cooficials i tindre coneixement de la llengua anglesa. Aquesta decisió es prenia seguint criteris pedagògics i atenent a la realitat sociolingüística de cada centre.

Més tard tornarem sobre aquesta idea per veure com són els programes lingüístics de la majoria d'escoles de Vila-real i així poder veure clarament què és el que està previst que s'aplique el curs vinent amb la nova llei.

Com funcionarà?

Totes les famílies de tot l'alumnat de tots els cursos d'infantil, primària, 1r, 2n i 3r d'ESO estan cridades a participar en la consulta telemàtica que es durà a terme, previsiblement, després de Nadal. L'elecció que fem sobre la llengua vehicular es mantindrà, en principi, durant tota l'etapa. En un futur només votaran els nous alumnes que accedisquen a infantil, els que entren a l'ESO i els que comencen batxillerat.

Pel que fa a les escoles que només tenen un grup-classe per cada curs, la llengua vehicular de l'ensenyament serà la que trie la majoria (és a dir, la que trie el 50% o més de la classe). En les escoles que tenen dos grups-classe per cada curs, s'estableix que hi ha d'haver un mínim del 25% de l'alumnat que trie una llengua per a poder crear grup en eixa llengua.

Per exemple, posem per cas una escola de dues línies amb 50 alumnes matriculats (és a dir, 25 alumnes en cada classe). En aquest cas, n'hi hauria prou que 13 alumnes sol·licitaren ensenyament en una llengua perquè es creara un grup d'eaquesta llengua. És a dir, si hi ha 13 alumnes que demanen valencià i 37

que demanen castellà, es crearia una classe de valencià i una altra de castellà.

A mesura que augmente el nombre de classes que té un centre educatiu per cada curs, varia el percentatge necessari per a crear un grup de la llengua triada. En centres de tres línies, el mínim serà del 16,67%; en centres de quatre línies, el mínim serà del 12,5%; en centres de cinc línies, un 10%, etc. Així doncs, a partir del resultat de la tria, s'elaboraran els horaris lectius de cada classe.

En infantil, la llengua cooficial que es convertirà en la llengua vehicular base del grup ocuparà el 65% del temps d'ensenyament, l'altra llengua cooficial tindrà el 25% del temps lectiu i l'altre 10% del temps es destinarà a l'aprenentatge de l'anglès.

En primer i segon de primària, el temps d'ensenyament dedicat a la llengua cooficial que s'haja triat com a base pot ser variable entre el 50 i el 60% del temps, l'altra llengua cooficial rebrà el 25% del temps lectiu i a l'anglès es dedicarà entre el 15 i el 25% del temps d'ensenyament.

A partir de tercer de primària i per a tota l'ESO, la llengua base tindrà un temps d'ensenyament variable entre el 47,5 i el 52,5% del temps lectiu, l'altra llengua cooficial tindrà entre un 27,5% i un 32,5% i el percentatge dedicat a l'anglès variarà entre el 15 i el 25%. És a dir, si es dedica menys temps a l'anglès, augmenta la presència de les dues llengües cooficials, i si es dedica més temps a l'anglès, es redueix el temps dedicat tant al valencià com al castellà.

Quin canvi suposa la llei de llibertat educativa respecte al que tenim ara?

Bàsicament, les hores dedicades a cada llengua dins de les aules.

Vegem-ho amb un exemple. En la diapositiva que veieu a la presentació trobareu quin és el programa lingüístic que tenen la majoria d'escoles de Vila-real. Podeu observar que la majoria d'escoles disposen d'un temps dedicat al valencià d'entre el 55 i el 59%, un temps dedicat al castellà que varia entre el 25 i el 26% i un temps dedicat a l'anglès que varia entre el 16 i el 20%.

Com canviaria això amb la nova llei? El que veiem és que, encara que triem l'opció valencià, el temps dedicat al valencià serà menor que el que tenim en l'actualitat, i passarem a tindre entre el 47,5 i el 52,5% del temps en valencià. El percentatge dedicat al castellà augmentarà un poc i passarà a estar entre el 27,5 i el 32,5%, mentre que el percentatge de l'anglès o bé es mantindrà igual que ara o bé augmentarà una mica fins al 25%.

PREOCUPACIONS QUE ENS GENERA LA LLEI COM A FAMÍLIES

1. NO ES GARANTEIX EL DRET A PODER ESTUDIAR EN LA LLENGUA QUE HAS TRIAT.

Posarem dos exemples senzills per a visualitzar de manera més concreta les xifres que s'han explicat anteriorment:

- a) Imaginem una escola en la qual hi ha una única classe per cada curs. En la classe de 3r de primària hi ha 20 alumnes. N'hi ha 11 que trien la llengua A i 9 que trien la llengua B. Els 9 que trien la llengua B han d'assumir l'elecció que ha fet la majoria de la classe o se n'ha d'anar a un altre centre (si hi ha lloc).
- b) Imaginem una escola en la qual hi ha dues classes per curs. En 4t de primària tenim 40 alumnes matriculats que, en l'actualitat, estan dividits en dos grups de 20 alumnes cadascun. Suposem que després de la consulta, hi ha 10 alumnes que trien la llengua A i 30 alumnes que trien la llengua B. Com que no hi pot haver una classe de 30 alumnes —perquè el màxim establert en la llei educativa estatal és de 25 alumnes—, n'hi haurà 5 que hauran d'anar-se'n, obligatòriament, a l'altre grup o, si no volen anar a l'altre grup, hauran de canviar d'escola (si això és possible).

A més a més, se'ns genera un altre dubte respecte al dret a poder estudiar en la llengua triada: la llei estableix que qualsevol professor/a de qualsevol altra comunitat autònoma pot vindre a fer classes al territori valencià sense necessitat

d'acreditar el coneixement de valencià. Podrà treballar amb alumnes durant un temps màxim de 4 anys sense conèixer la llengua. Com és possible, aleshores, garantir els drets lingüístics de l'alumnat que haja triat l'opció valencià? A més a més, la Llei estableix que tot l'alumnat té dret a respondre els exàmens en qualsevol de les dues llengües cooficials, però com pot un/a alumne/a respondre a un examen en valencià si el professor/a no l'entén?

2. ELS CRITERIS DE DESEMPAT NO OBEEIXEN A RAONS NI PEDAGÒGIQUES NI LINGÜÍSTIQUES

Què passa si, com en l'exemple anterior, hi ha moltes famílies que trien una opció i el nombre d'alumnes que volen eixa opció és superior al màxim d'alumnes que es permet en una aula?

Abans havíem fet referència a dues classes de 4t de primària que en l'actualitat tenen 20 alumnes en cada grup (en total, 40). Hi ha 10 alumnes que trien la llengua A i 30 alumnes que trien la llengua B. Segons la llei Rovira, es poden crear dues classes amb llengües diferents. El problema és que, per a poder complir les lleis estatals d'educació, a la classe de la llengua B li "sobren", almenys, 5 alumnes (el màxim en són 25). Com es decideix quins alumnes se n'han d'anar a l'altre grup? Seguint la mateixa baremació que amb l'elecció de centre (si l'alumne/a té germans al centre, el nivell de renda familiar... i, si no, segons la lletra que haja eixit per sorteig). No entenem per què s'ha de penalitzar un/a alumne/a pel fet de no tindre germans o pel seu nivell d'ingressos familiars. Aquesta baremació no segueix cap principi pedagògic ni lingüístic i, per tant, considerem que és inadmissible que un alumne haja de canviar de classe per aquest motiu.

A més a més, la Llei genera una altra situació que, segons el nostre punt de vista, és molt injusta: en les dues classes vistes en aquest exemple tindriem una classe amb 15 alumnes i l'altra amb 25 alumnes. Tenim, per tant, dues classes clarament desiguals pel que fa al nombre d'alumnes i, per tant, desigualtat també en el tracte i l'atenció que poden rebre els xiquets i les xiquetes de cada grup. Aquesta situació, que en l'actualitat és impensable perquè el professorat no permet que es produisca eixa desigualtat entre dos grups d'una mateixa escola,

en un futur pot ser una situació totalment habitual, i es tracta d'un pas enrere en l'educació de tot l'alumnat totalment inadmissible.

3. LA LLEI NO PERMET DISTRIBUIR L'ALUMNAT SEGUINT ELS CRITERIS D'INCLUSIÓ, FET QUE POT GENERAR GRANS DESIGUALTATS.

La situació anteriorment descrita està estretament vinculada a una altra qüestió que ara comentarem i és que la nova Llei no permet distribuir l'alumnat seguint els criteris d'inclusió com es fa actualment. Fins ara, el professorat distribuïa els i les alumnes en grups-classe seguint criteris pedagògics que es basaven en el repartiment equitatiu de l'alumnat en les diferents classes d'un mateix curs.

Així, el professorat té en compte moltíssims factors diferents a l'hora d'elaborar els grups-classe d'un centre escolar. El que es fa és seguir els principis d'inclusió, de manera que es puga assegurar que en tots els grups hi ha diversitat.

Vegem un exemple: en el cas de l'institut, quan es matriculen els i les alumnes per a passar a primer d'ESO, el que fem és reunir-nos amb els seus mestres de sisè de primària i els equips d'orientació de les escoles i, a partir de la informació que ens donen, repartim l'alumnat de manera que ens assegurem que en tots els grups hi ha més o menys el mateix nombre d'alumnes, ens assegurem que en tots hi ha un nombre similar de xics i de xiques, que en tots els grups tenim alumnes amb necessitats educatives de suport (que sabem que requeriran més atenció), que en tots els grups hi ha diversitat cultural i lingüística, etc.

A més de tot això, també tenim en compte si hi ha alumnes que han tingut algun conflicte i convé que no vagen a la mateixa classe, o si hi ha alumnes que tenen bona relació i els agradaria continuar junts quan passen a l'institut, etc.

Amb la nova llei de "llibertat" educativa, tots aquests criteris queden automàticament eliminats, perquè ara l'únic criteri per a la separació de l'alumnat en grups vindrà determinat per la llengua que la seua família haja triat. Eixa manera de fer la distribució dels grups és profundament antipedagògica i no

només contradiu la legislació educativa estatal (LOMLOE), sinó que també contradiu totes les recomanacions internacionals sobre aquesta qüestió.

A la pràctica, quina situació es pot donar?

Posem un altre exemple: imaginem un institut en el qual hi ha 200 alumnes matriculats en 1r d'ESO. Eixos 200 alumnes estarien, en l'actualitat, distribuïts en 9 classes de 22 o 23 alumnes cadascuna. Però amb la nova llei educativa, com que n'hi ha prou que 12 alumnes trien una determinada llengua per a poder crear un grup amb la llengua triada (6%), es crearia una classe amb eixos 12. El resultat seria que els altres 188 alumnes haurien de repartir-se en els altres huit grups. Això provocaria que hi haguera una classe amb 12 alumnes i les altres huit classes tindrien 23 o 24 alumnes cadascuna.

El problema no només és que, d'entrada, el nombre d'alumnes és desigual, sinó que, a més a més, el que pot passar és que en la classe de 12 alumnes no hi haja cap alumne que presente cap dificultat d'aprenentatge, mentre que tot l'alumnat amb necessitats de suport educatiu pot estar en els grups de 23 o 24.

Definitivament, no es pot acceptar aquesta falta de garantia d'igualtat a l'hora de rebre un ensenyament de qualitat.

4. QUÈ PASSARÀ AMB XARXA LLIBRES?

En l'actualitat, les famílies s'estalvien una quantitat de diners considerable cada any perquè no han de comprar els llibres de text. A partir de 3r de primària, els llibres de text són propietat de l'escola o l'institut, es compren amb diners públics i passen de mans a mans cada any. Però ara, si tenim en compte que cada any el nombre d'alumnes que estudien en una llengua o en una altra serà variable, caldrà comprar molts més llibres dels que hi ha en l'actualitat. No queda gens clar que aquesta despesa pugui ser assumida i, per tant, la continuïtat del banc de llibres queda compromesa.

5. ÉS UN CANVI RADICAL D'APLICACIÓ A TOTS ELS CURSOS.

La Llei no té en compte que hi haurà molt d'alumnat que el curs vinent no podrà continuar amb el seu mestre o mestra de referència, ni tampoc amb el seu grup. Hi ha molts xiquets i xiquetes que poden tindre dificultats a l'hora d'adaptar-se a aquests canvis, però és evident que la Llei no s'ha fet pensant en les criatures.

6. PER QUÈ EN VALENCIÀ?

6.1 Marc legal.

En primer lloc, vegem quin és el context legal pel que fa a l'àmbit lingüístic i quin és el suport que ha de rebre l'ensenyament en valencià segons les principals legislacions.

- a) [Carta europea de les llengües regionals o minoritàries](#) (1992): és un tractat del Consell d'Europa que protegeix i promou, com el seu nom indica, les llengües minoritàries (entre les quals s'inclou el valencià). L'Estat espanyol es va adherir a aquest tractat internacional, que forma part de l'ordenament legal espanyol des del 2001. En matèria d'ensenyament i, pel que fa al territori on es parla el valencià i segons quina siga la seua situació, sens perjudici de l'ensenyament de l'espanyol, Espanya es compromet a:

- preveure una educació en infantil, primària i secundària garantida en valencià (com a llengua d'instrucció)
- preveure un ensenyament tècnic i professional garantit en valencià (com a llengua d'instrucció)
- fomentar i/o autoritzar l'establiment d'un ensenyament universitari o altres formes d'ensenyament superior en valencià (com a llengua d'instrucció), o de mitjans que permeten estudiar-lo a la universitat o en altres centres d'ensenyament superior
- dictar disposicions perquè s'impartisquen cursos d'ensenyament per a adults o d'educació permanent principalment o totalment en valencià (com a llengua d'instrucció)
- prendre mesures per assegurar l'ensenyament de la història i la cultura de les quals el valencià és expressió
- garantir la formació inicial i permanent del professorat necessària per a aplicar les mesures adoptades per a l'ensenyament del valencià
- crear un o diversos òrgans de control encarregats del seguiment de les mesures adoptades i dels progressos duts a terme en l'establiment o el desenvolupament de l'ensenyament del valencià, i redactar-ne informes periòdics que s'han de fer públic.

b) Constitució espanyola (1978), [article 3](#):

“La riquesa de les diferents modalitats lingüístiques d'Espanya és un patrimoni cultural que serà objecte d'especial respecte i protecció.”

c) Estatut d'autonomia valencià (1982), títol I, [article 6](#):

- La llengua pròpia de la Comunitat Valenciana és el valencià.
- L'idioma valencià és l'oficial a la Comunitat Valenciana, igual que ho és el castellà, que és l'idioma oficial de l'Estat. Tots tenen dret a conèixer-los i a usar-los i a rebre l'ensenyament del, i en, idioma valencià.

- La Generalitat garantirà l'ús normal i oficial de les dos llengües, i adoptarà les mesures necessàries per tal d'assegurar-ne el seu coneixement.
- Ningú no podrà ser discriminat per raó de la seua llengua.
- S'atorgarà especial protecció i respecte a la recuperació del valencià.
- La llei establirà els criteris d'aplicació de la llengua pròpia en l'Administració i l'ensenyament.

d) Llei d'ús i ensenyament del valencià (LUEV, 1983), article 19:

"(...) al final dels cicles en què es declara obligatòria la incorporació del valencià a l'ensenyament i qualsevol que haja estat la llengua habitual en iniciar els estudis, els alumnes han d'estar capacitats per utilitzar, oralment i per escrit, el valencià en igualtat amb el castellà."

Així doncs, la Llei reconeix que el valencià ha patit històricament una situació de menyspreu i, per tant, es troba en una situació desigual respecte al castellà i, per últim, la voluntat política de revertir eixa situació per a aconseguir equiparar les dues llengües oficials al territori valencià.

Fa la impressió que la intenció de la proposició de llei, més enllà de la retòrica, és limitar el dret de l'alumnat a conèixer i usar les dues llengües oficials, tot i que aquest propòsit no s'hi esmenta en cap moment. Sense coneixement no hi ha llibertat possible: no es pot usar una llengua si no es coneix.

6.2 Riquesa cultural i lingüística.

És inqüestionable que l'aprenentatge de llengües té molts aspectes positius, i partir d'una situació de bilingüisme des de la infantesa ofereix un seguit d'avantatges que ara veurem.

- a) Assoliment de competències lingüístiques de dues llengües: el model escolar valencià actual, a més de garantir la cohesió social, fa possible que tots els alumnes no valencianoparlants adquirisquen unes bones competències en valencià i **això no va en detriment de**

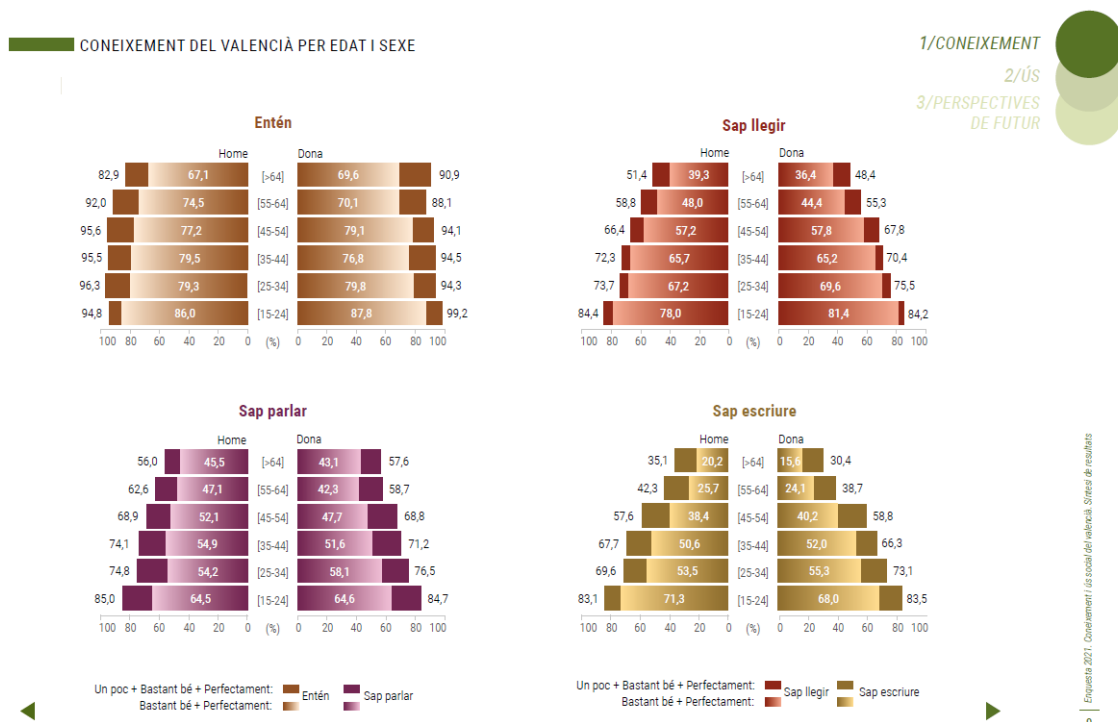
l'aprenentatge del castellà, segons constaten les proves de castellà consensuades per l'Institut Nacional d'Avaluació Educativa (INEE) del Ministeri d'Educació. De fet, els nivells de castellà adquirits són superiors als d'un gran nombre de comunitats autònomes.

- b) Facilitat d'aprenentatge de noves llengües: la consecució precoç de competències en dues llengües té molts avantatges cognitius a l'hora d'aprendre nous idiomes en comparació dels monolingües; els alumnes bilingües tenen una **molt bona situació per aprendre una llengua nova**. L'individu bilingüe sap repetir sons de noves llengües, jutja la gramàtica incorrecta d'altres llengües, entén la relació entre paraules i objectes, utilitza vocabulari amb precisió i també reflexiona sobre les llengües.
- c) Avantatges cognitius: L'adquisició precoç de dues llengües també aporta avantatges cognitius en el manteniment de l'atenció i, fins i tot, en [l'endarreriment de l'aparició d'algunes malalties com l'Alzheimer](#), perquè **actua com a "reserva cognitiva"**, segons expliquen estudis sobre aquesta malaltia.

Aquests són només alguns dels molts beneficis que aporta l'aprenentatge de més d'una sola llengua, per tant, el bilingüisme no s'ha de veure com un problema, sinó com un avantatge.

6.3 Estat del valencià.

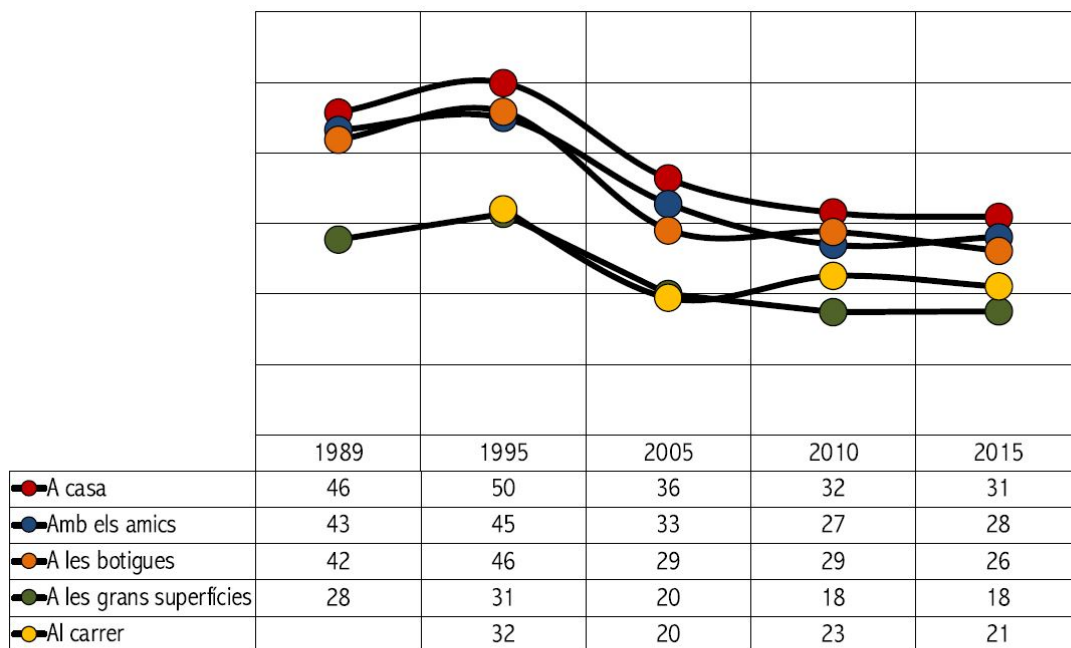
En primer lloc, cal deixar clars dos conceptes: *llengua minoritària* i *llengua minoritzada*. Una **llengua minoritària** és aquella que és considerada menor a causa de la seva extensió tant geogràfica com demogràfica dins un estat. En una situació de contacte de llengües —com és el nostre cas— es tracta de llengua que és parlada per un nombre reduït de persones, en oposició a la llengua majoritària. En canvi, una **llengua minoritzada** és una llengua que determinades ideologies i polítiques lingüístiques presenten com a poc prestigiosa i poc útil i que, a causa d'això, freqüentment es troba sotmesa a un procés de progressiva substitució. En el cas del valencià podríem parlar, doncs, de totes dues coses. Però vegem les dades per entendre-ho millor.

Enquesta 2021. Coneixement i ús social del valencià. Síntesi de resultats

Font: *Enquesta sobre el coneixement i ús social*, Generalitat Valenciana (2021)

Aquests gràfics, extrets de l'[Enquesta sobre el coneixement i ús social del valencià](#) elaborada per la Generalitat Valenciana l'any 2021, analitzen quin percentatge de població entén, sap llegir, sap parlar i sap escriure valencià en funció de l'edat i el sexe. Mentre que les diferències entre homes i dones no són significatives, sí que ho són en funció de la franja d'edat. Així, veiem que la població més jove (d'entre 15 i 24 anys) domina el valencià en tots els camps, mentre que el percentatge de població de més de 64 anys que coneix el valencià és considerablement menor, especialment pel que fa a la lectura i l'escriptura. Aquestes dades fan palès com l'escolarització en valencià (la qual ha rebut la gent més jove) ha fet augmentar el domini de valencià, mentre que les persones nascudes entre els anys 1950 i 1960, que van estar escolaritzades en castellà, no disposen d'aquesta competència. Per tant, en cas que l'alumnat actual deixe de rebre l'educació en valencià, evidentment, la situació es revertiria i veuríem l'evolució inversa dels gràfics.

Gràfic 3. Evolució de l'ús del valencià al País Valencià, 1989-2015. Elaboració pròpia a partir de la sèrie d'enquestes sobre el coneixement i l'ús social del valencià

Font: Revista Saó (2022).

Com veiem al gràfic, l'ús del valencià decreix a partir de l'any 1995 en tots els àmbits analitzats (a casa, amb els amics, al xicotet comerç i les grans superfícies i al carrer). Així mateix, el [Baròmetre d'usos personals, professionals i públics del valencià](#) publicat l'any 2023 per la Generalitat Valenciana revela que només entre un 5 i un 20% de la població fa servir el valencià generalment en l'àmbit públic i professional (al treball, amb clients i proveïdors, en associacions, en clubs esportius, a l'Administració local, en comerços, bancs, etc.), de manera que aquesta llengua queda relegada a l'ús domèstic (amb la família) i als centres educatius. Aquest darrer, però, queda compromès amb l'aplicació de la nova Llei.

6.4L'exemple dels gots

Per entendre la situació actual de l'estat del valencià i el castellà com a llengües en contacte, farem servir l'exemple dels gots. Imaginem-nos que una llengua és un got d'aigua, que s'anirà omplint a mesura que n'adquirim els coneixements.

Així, si no coneixem en absolut una llengua, el got estaria totalment buit, mentre que si tenim un domini complet d'aquesta llengua, el got estaria ple a vessar. Com podem omplir el got? Òbviament, aprenent la llengua mitjançant la formació (per exemple, a l'escola), però també a través d'altres factors, com ara els mitjans audiovisuals —actualment, [un 88% del mitjans audiovisuals al territori valencià és en castellà](#)—, la lectura, la interacció oral amb altres persones, etc. Cada interacció que fem amb aquesta llengua serà, per tant, una gota que anirà omplint el got. Si tenim en compte el nostre context sociolingüístic, com hem vist al punt anterior, al llarg del dia la interacció que tenim amb el castellà és molt més gran que amb el valencià: a la televisió, les xarxes, internet, l'Administració, els comerços, amb gent que no coneixem i un llarg etcètera, independentment de si som valencianoparlants o no. Per contrarestar aquest desequilibri, l'educació obligatòria ha de garantir que, en acabar l'etapa d'escolarització, els dos gots, castellà i valencià, estiguen plens, i per a això ha de posar més aigua al got que d'entrada està més buit, és a dir, cal dedicar més hores a la llengua que té menys pes en l'ús social per evitar que augmente el desequilibri.

Segons l'informe elaborat per les universitats valencianes, “en l'àmbit de recerca sobre programes plurilingües hi ha un acord quasi unànime sobre la necessitat que l'ús vehicular de la llengua minoritzada ha de ser majoritari i que en cap cas hauria de baixar del 50%, si de debò es pretén corregir el bilingüisme social asimètric”. Així doncs, les persones expertes en didàctica i aprenentatge de llengües estableixen en el 50% de l'ensenyament el mínim per a poder aprendre la llengua minoritzada com cal.

CONCLUSIONS

La Llei contradiu la legislació vigent tant en matèria educativa com en matèria lingüística i és, a més a més, una llei que dona peu a profundes desigualtats dins del sistema d'ensenyament.

Definitivament, l'escola que volem no és una escola que segrega per raó de llengua. Volem una escola plural i diversa.

Mentre que triar valencià és l'única oportunitat que tindran els vostres fills i filles per a poder conèixer **totes dues** llengües oficials a la nostra terra, triar castellà no assegura poder ser competents en les dues llengües, més aviat al contrari.

El dret a saber parlar i escriure correctament valencià i castellà és dels nostres fills i filles. És un dret que els pertoca, perquè així ho preveu la legislació. Garantir aquest dret és una obligació de l'Administració, seguint raonaments purament pedagògics i lingüístics (no polítics), i aquesta responsabilitat no s'hauria de derivar a les famílies, ja que nosaltres no hauríem de tindre la capacitat de llevar-los drets als nostres fills.

BIBLIOGRAFIA WEB

- “Llei 1/2024, de 27 de juny, de la Generalitat, per la qual es regula la llibertat educativa”:
https://dogv.gva.es/datos/2024/06/28/pdf/2024_6326.pdf
- “Guia de centres docents”, Conselleria d’Educació, Cultura, Universitats i Ocupació de la Generalitat Valenciana
<https://ceice.gva.es/va/web/centros-docentes/guia-de-centros-docentes>
- “Constitució espanyola” (1978), *Butlletí Oficial de l’Estat*:
[https://www.boe.es/eli/es/c/1978/12/27/\(1\)/con](https://www.boe.es/eli/es/c/1978/12/27/(1)/con)
- “Estatut d’autonomia de la Comunitat Valenciana” (1982), Corts Valencianes: <https://www.cortsvalecianas.es/ca-va/composicionnormasest-autonomia/9925>
- “Llei d’ús i ensenyament del valencià” (1983), Acadèmia Valenciana de la Llengua:
https://www.avl.gva.es/documents/31987/97442/Documents_02.pdf
- “Programa d’educació plurilingüe i intercultural” (2018), Conselleria d’Educació, Cultura, Universitats i Ocupació de la Generalitat Valenciana:
https://ceice.gva.es/documents/162640785/162670693/GUIA_A4_LLENGUES_v8+20200306.pdf/72f620cc-c83a-412d-88b2-6c7cdeb17bbb
- “Carta europea de les llengües regionals o minoritàries” (1992), Consell Europeu: <https://www.coe.int/en/web/european-charter-regional-or-minority-languages>
- “Coneixement i ús social del valencià. Síntesi de resultats” (2021), Conselleria d’Educació, Cultura, Universitats i Ocupació de la Generalitat Valenciana:
https://ceice.gva.es/documents/161863132/174616028/enquesta+%C3%BA%20del+valencia%CC%80+2021_web.pdf/6a3e6836-f136-bffc-8593-0381eedc297b?t=1674558043543
- “Baròmetre d’usos personals, professionals i públics del valencià” (2023), Conselleria d’Educació, Cultura, Universitats i Ocupació de la Generalitat Valenciana:

https://ceice.gva.es/documents/161863132/354107748/indicadors_web.pdf/5b9354e6-0332-9b00-3231-bb56a1b05f63?t=1680522134343

- *El castellà predomina als mitjans de comunicació valencians* (2023).
À Punt: https://www.apuntmedia.es/informatius/les-noticies-del-mati/clips/tema-del-dia/29-06-2023-castella-predomina-als-mitjans-comunicacio-valencians_135_1627632.html
- *El model lingüístic del sistema educatiu de Catalunya. L'aprenentatge i l'ús de les llengües en un context educatiu multilingüe i multicultural* (2018). Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament:
<https://educacio.gencat.cat/web/.content/home/departament/publicacions/monografies/model-linguistic/model-linguistic-Catalunya-CAT.pdf>